

**Geschichte der geistlichen Stiftungen, der adlichen
Familien, so wie der Städte und Burgen der Mark
Brandenburg**

[Urkunden-Sammlung für die Orts- und spezielle Landesgeschichte]

Riedel, Adolph Friedrich

Berlin, 1863

CXCIV. Bischof Johann von Havelberg fördert eine Stiftung zu Bernau
durch einen Ablaß, am 10. April 1519.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55861](#)

mund e, am tag Exaltacionis crucis, Nach Cristi geburde Funftzehenhundert vnd Im dreyzehenden Jare.

Sebastianus Stublinger, doctor, Cancellarius subscriptus.

Commissio propria Illustrissimi principis Electoris.

Nach dem Original im Königl. Prov.-Archiv zu Magdeburg.

CXCIV. Bischof Johann von Havelberg fördert eine Stiftung zu Bernau durch einen Ablass,
am 10. April 1519.

Johannes, Dei et Apostolice sedis gratia Ecclesie Hauelbergenis Episcopus, Vnueris et singulis Cristi fidelibus vblibet constitutis presentes nostras litteras Inspecturis et audituris salutem in Domino sempiternam. Quia, ut nobis extitit Expositum, concives et Incole opidi Bernow, Brandenburgenis Dioceſeos, cum clero inibi commorante ad laudem viuifici Corporis Domini nostri Jhesu Christi quandam processionem pro affectu ducti singulis quintis feriis per quemlibet annum in Ecclesia Parrochiali ibidem seu cimiterio ejusdem Ecclesie Parrochialis cum eodem Clero fiendam instituere intendant et forſitan jam instituerint, Nobisque quatenus eandem Procesſionem Spiritalibus donis, vt populus per hoc incitatus ad ipsam diligentius feruentiusque currat Deoque omnipotenti vota sua reddat, nostra Pontificali auctoritate datare dignaremur deuote atque humiliiter Supplicarunt; Cum itaque Sanctissimum corpus Domini nostri Jhesu Christi, qui de hoc mundo transitus ad Patrem ad passionis ac mortis sue memoriam carnem suam in cibum et sanguinem suum in poculum exhibuerit populo Cristiano Deceat omnes et singulos Cristi fideles pro deuotione reminiscentie venerari et panem angelorum celestem, qui nos spiritualiter reficit, veluti nostre peregrinationis, qua redimus ad patriam una cum deuotis mentibus ac intimis precordiis adorare; Idecirco tanti sacramenti exaltationem in Dei Ecclesia ampliare cupientes et Cristi fideles ad iugem ipsius sacramenti venerationem animare volentes prefatorum Cleri et conciuium predicti opidi Bernow deuotis supplicationibus inclinati omnibus et singulis Cristi fidelibus, qui pro manutentione ejusdem venerande processionis manus suas porrexerunt seu porregerint adjutrices aut processioni hujusmodi interfuerint, aut incensam candelam intereffendo et procedendo seu sequendo ad honorem venerabilis Sacramenti tulerint seu gestauerint et quinques Orationem Dominicam et totiens angelicam Salutationem cum ipsius venerabilis Sacramenti adoratione deuote dixerint, quotiens premissa vel aliquod premissorum fecerint seu quilibet eorum fecerit, de omnipotentiis Dei misericordia ac beatorum Petri et Pauli Apostolorum ipsius, necnon beate Marie Virginis et Sanctorum Laurentii et Constantii Martyrum Ecclesie nostre Hauelbergenis Patronorum auctoritate confisi, si et in quantum Reuerendi in Cristo Patris Domini Episcopi Brandenburgenis loci hujusmodi Dioecesani consensus acceſſerit pariter et affensus, de injunctis eis penitentiis quadraginta indulgentiarum dies Misericorditer relaxamus, presentibus quoque perpetuis futuris temporibus duraturis. In quorum omnium et singulorum fidem testimoniumque premissorum presentes nostras litteras exinde fieri et nostri Sigilli appensione jussimus atque mandauimus communiri. Datum et actum in arce

nostra Wistogk, sub anno Domini Millefimo quingentesimo decimo nono, die vero Solis, decima mensis Aprilis.

Aus Beckmann's Nachlaß.

CXCV. Johann Tetzel ertheilt als Commissar des Erzbischofs Albrecht einem Einsassen der Brandenburgischen Diöcese wegen Todschlages die Absolution, am 5. October 1517.

Frater Johannes Tetzel, ordinis Predicatorum Conventus Lipiensis, sacrae Theologiae Baccalaureus ac Hareticae pravitatis Inquisitor, a Reverendissimo in Christo Patre ac Domino, Domino Alberto, Sanctarum Magdeburgensium et Moguntinensium Ecclesiarum Archiepiscopo, Primate et sacri Romani Imperii in Germania Archicancellario, Principe Electore et Administratore Halberstadenfi, Marchione Brandenburgensi, Stettinensi, Pommeranie, Cattubiorum Slavorumque Duce, Burggratio Norembergensi ac Rugie Princepe, Sanctissimi in Christo Patris ac Domini nostri, Domini Leonis, divina Providentia Pape decimi ac ejusdem Sancte Sedis Apostolice ad Magdeburgenses ac Moguntinenses Provincias ac illarum et Halberstadenenses Civitates et Dioceses, neconon terras et loca Magdeburgensium et Moguntinensium Archiepiscoporum et Episcopi Halberstaden-
pis Illustrissimique et Illustrum Principum Dominorum Marchionum Brandenburgensium temporali dominio mediate vel immediate, directe vel indirecte Subjecta, pro executione Sacratissimarum Indulgentiarum pro fabrica Basilice Principis Apostolorum de urbe in forma Jubilei concessarum, Nuncio et Commissario, una cum Guardiano Fratrum minorum S. Francisci de obseruantia in Sua Civitate Moguntina, in hac parte collega Suo, Sub-Commissarius Generalis cum potestate substi-
tuendi ad prefatas Provincias et Dioceses ac omnia illustrissimorum et Illustrum Dominorum Mar-
chionum Dominia predicta deputatus et constitutus, Dilecto nobis in Christo N. N. de N. Branden-
burgensis Dioecesis salutem in Domino sempiternam. Expofuisti nobis, quod volebas suem percutere,
in quo casu puer tuus, te non vidente appropinquavit, quem contra omnem Voluntatem Tuam, cum infinita Cordis Tui tristitia tetigisti et occidisti. De quo peccato ex intimis doles. Unde volens
saluti Anime Tue consulere, a nobis de opportuno Absolutionis remedio Tibi provideri humiliiter
postulari fecisti. Quocirca Nos, qui salutem quorumlibet querimus, Te, qui Nobiscum secundum vi-
res Tuas in commodum prafate Fabrice compositionem fecisti, Autoritate Apostolica, qua fungimur
in hac parte, ab homicidio misericorditer absolvimus Teque eadem Auctoritate per Nos a dicto
homicidio absolutum esse per presentes denunciamus literas. Mandamus etiam omnibus et singulis,
ad quos pervenerint, sub sententiis, censuris et poenis in literis facultatum nostrarum Apostolicarum
contentis, ut fidem hifce tribuant, Te plenissime absolutum esse statuant, hujusque cedis ne unquam
quisquam accufet. Ad fidem et Testimonium Sigillum prafate Fabrice, quo ad hujusmodi utimur,
impressimus. Datum Berlin, Anno domini 1517, 5. Octobris, Anno quinto Imperii Sanctissimi
Domini nostri Pape etc.

Nach einer Abschrift in Beckmann's Sammlung.